

Casade
t.a.v. Maartje van Geel
Postbus 5
5140 AA Waalwijk

Belfeld, 24 oktober 2017

Vleermuisonderzoek Casade-complex 2015 te Dongen

Door: ir. J.P.M. Hovens en Dr. Ir. A.J.M. Rijkers

In opdracht van: Casade

Inleiding

Casade wenst de woningen van complex 2015 te Dongen te laten slopen en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult begin 2017 opdracht gegeven hier een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. Uit dit onderzoek¹ bleek dat de woningen mogelijk vleermuisverblijven bevatten. Omdat hier geen sprake is van grote spleetvormige ruimten (zoals beschreven door Korsten et al., s.a.²), werd de aanwezigheid van een massawinterverblijf uitgesloten. Dit rapport geeft de resultaten weer van het aanvullende vleermuisonderzoek.

Figuur 1. De te slopen woningen (rood omlijnd).

¹ Hovens, H. en P.J.C.A. op het Veld, 2017. Flora- en fauna-inspectie complex 2015 te Dongen. Faunaconsult, Belfeld.

² Korsten, E., H. Bouman en D. Tuitert, s.a. (Massa-)winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen: discussiestuk Vleermuisprotocol 2017.

Werkwijze

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is onderzocht met behulp van een heterodyne vleermuisdetector (Petterson D100). Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder (Tranquility 3) geluidsopnamen gemaakt, waarvan vervolgens het sonogram op de computer is geanalyseerd.

Hierbij werden de duur van het onderzoek, het startmoment en het aantal onderzoeksronden bepaald aan de hand van het vleermuisprotocol³, waarbij werd aangenomen dat er mogelijk zomer-, paar-, winter en/of kraamverblijven van laatvlieger, gewone dwergvleermuis of ruige dwergvleermuis aanwezig waren. Tabel 1 geeft de onderzoeksgegevens tijdens het onderzoek weer.

Tabel 1. Onderzoeksgegevens per onderzoeksronde

Datum	Tijdstip	Ronde	Lokatie	Minimum Temp.	Weersomstandigheden
29 mei	Avond	1	A	23 °C	Droog, half bewolkt, wind zwak (2 Bft)
30 mei	Avond		B	15 °C	Droog, half bewolkt, wind zwak (2 Bft)
29 juni	Avond	2	A	17 °C	Droog, half bewolkt, windstil (0 Bft)
30 juni	Avond		B	16 °C	Droog, geheel bewolkt, wind zwak (2 Bft)
15 aug.	Ochtend	3	A	15 °C	Droog, onbewolkt, wind zeer zwak (1 Bft)
17 aug.	Ochtend		B	16 °C	Droog, half bewolkt, wind zwak (2 Bft)
4 sept.	Avond	4	A	16 °C	Droog, geheel bewolkt, wind zwak (2Bft)
9 sept.	Avond		B	12 °C	Droog, onbewolkt, wind zeer zwak (1 Bft)

Resultaten

In het plangebied bevinden zich 4 zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis. Het betreft de volgende verblijven:

- Op 30 mei twee uitvliegers bij huisnr. 41 (rode pijlen in figuur 2). De spouw op deze locatie fungeert als één verblijf, waarbij er twee invliegopeningen zijn;

Figuur 2. Uitvliegopeningen zomerverblijf gewone dwergvleermuis (rode pijlen en gele pijl).

³ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

- Op 29 juni 1 uitvlieger bij achterzijde huisnr. 41, onder trespa plaat dak, rechts van het midden (gele pijl in figuur 2);
- Op 29 juni 1 uitvlieger bij achterzijde huisnr. 43, onder trespa plaat dak in het midden (geen foto);
- Op 15 augustus 1 invlieger bij achterzijde huisnr. 73, uit open stootvoeg (zie figuur 3).

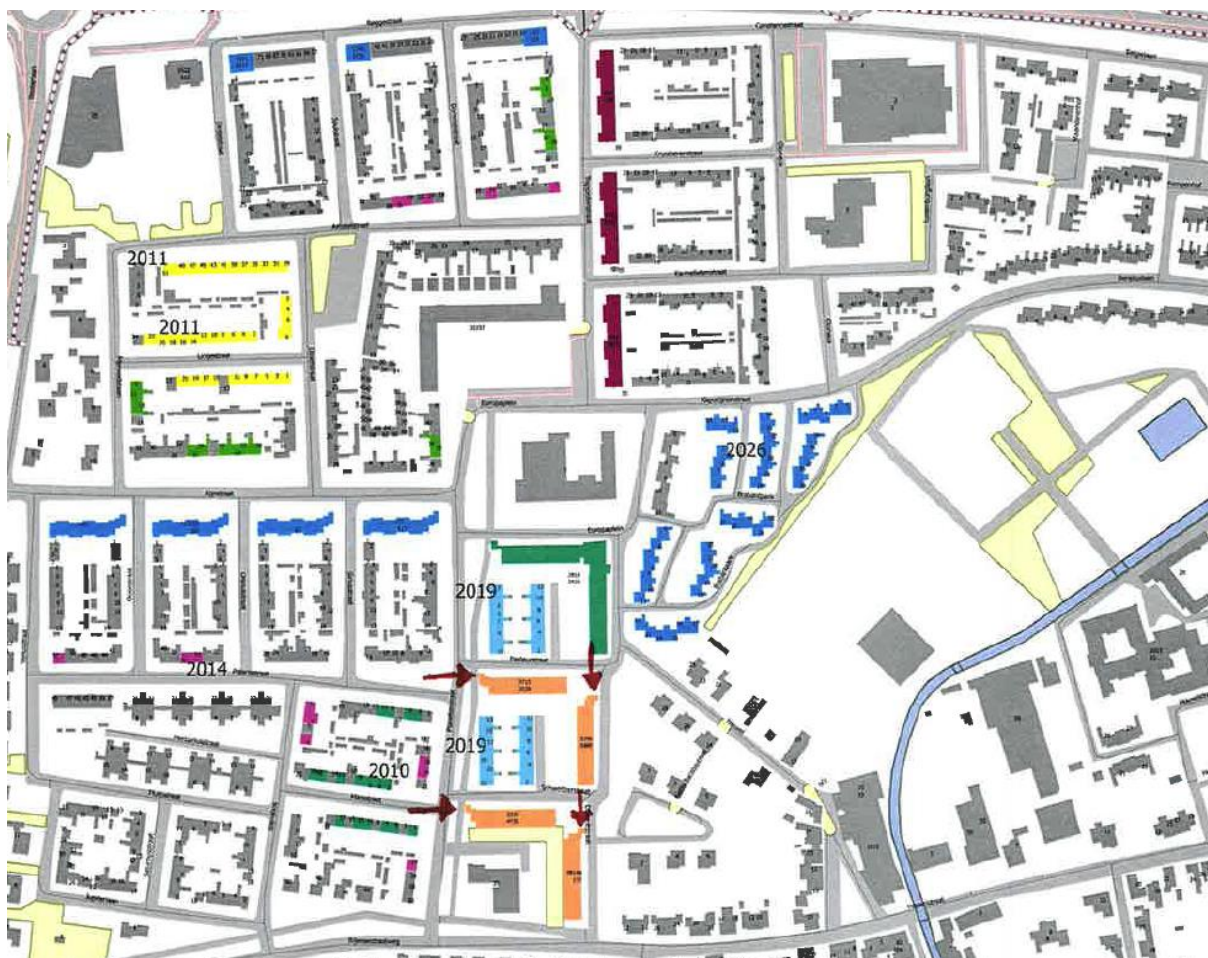

Figuur 3. Invliegopening achterzijde huisnummer 73

Conclusies

Vleermuizen

Door de sloop worden 4 zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis vernietigd. Om voldoende zomerverblijven te behouden en rekening te houden met de gewenningsperiode, zijn er in april 2017 al 12 vleermuisverblijven gemaakt in de directe nabijheid van het plangebied. Het betreft hier 12 open stootvoegen van 22 mm breed, die op 4 verschillende locaties in de trappenhuizen van de flats van Casade wooncomplex 2016 zijn gerealiseerd (zie figuren 4 en 5).

Figuur 4. Locaties tijdelijke compensatie in Casade wooncomplex 2018 (rode pijlen).

Figuur 5. Locatie waar één van de open stootvoegen is geboord (in complex 2018).

Daarnaast zullen er in de nieuwbouw onder begeleiding van een deskundige 16 nieuwe vleermuisverblijven worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om openingen in de buitengevels die toegang geven tot de spouw. Het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis⁴ zegt daarover:

‘Duurzame potentiële verblijfplaatsen kunnen in een spouwmuur worden gerealiseerd door deze toegankelijk en geschikt te houden voor vleermuizen. Het Bouwbesluit staat dit toe. Spouwmuren zijn onder meer geschikt als de gewone dwergvleermuis, afhankelijk van de temperatuur, de keuze heeft om of aan de zijde van de buitenmuur of aan de zijde van de binnenmuur te zitten. Is de vrije ruimte tussen isolatiemateriaal (inclusief platen) en de buitenmuur minder dan 1,5 tot 2 centimeter dan raken ze altijd de buitenmuur, hetgeen niet gunstig is omdat ze zich dan niet kunnen verplaatsen binnen deze ruimte. In nieuwbouw kunnen invliegopeningen worden gecreëerd door middel van open stootvoegen van 1,5 tot 2 centimeter breed, bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte en moeten juist gepositioneerd zijn ten opzichte van de zon.

⁴ BIJ12. 2017c. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0.

Bij gebruik van isolatieplaten in de spouw is het relevant deze platen op te ruwen of stevig, duurzaam kunststof gaas met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter te bevestigen. Als glaswol (en dergelijke) als isolatie wordt gebruikt, is het nodig dunne ruwe platen tegen het isolatiemateriaal aan te brengen, bijvoorbeeld houtwolcement.

Bij voorkeur hebben deze verblijfplaatsen een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter en worden ze op de hoek van het gebouw gepositioneerd, zodat de vleermuis zich binnendoor van de ene naar de andere gevelzijde kan verplaatsen afhankelijk van de klimaatomstandigheden'.